

СОСТОЈБА СО ГРИП - СЕЗОНА 2025/2026

(Трета недела, до 18.01.2026)

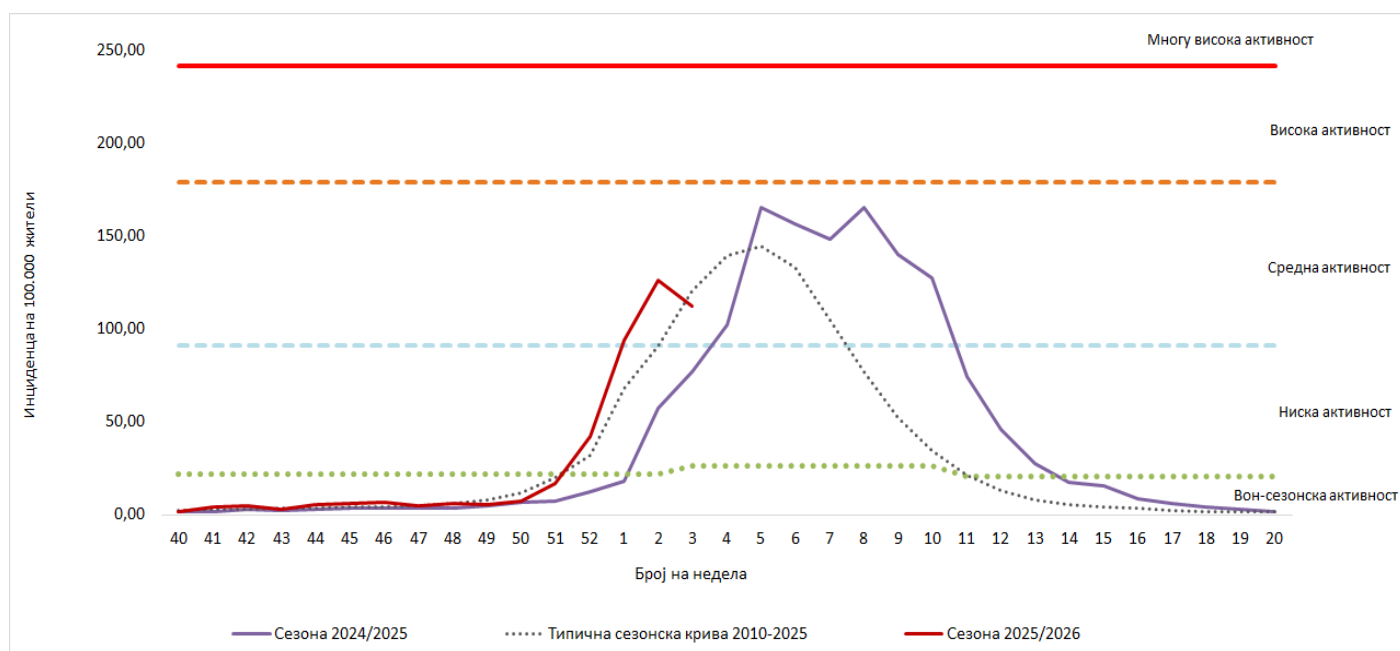
Неделни податоци

Во текот на третата недела од 2026 година (12.01-18.01.2026), во Македонија се пријавени 2.062 ($I=112,3/100.000$) случаи на групни пријави за заболени од грип/заболувања слични на грип, 11,2% помалку во споредба со претходната недела ($n=2.322$).

Бројот на пријавени лица оваа недела споредено со третата недела од минатата сезона ($n=1.412$) е зголемен за 46,0%, а во споредба со бројот за третата недела од типичната епидемиска крива (моделирана од последните 15 сезони) ($n=2.215$), намален е за 6,9%. (Графикон 1)

Во текот на третата недела, пријавената инциденца е над неделната граница за средна активност ($I=90,84/100.000$) (Графикон 1).

Графикон 1. Нивоа на интензитет и неделна дистрибуција на заболени од грип/заболувања слични на грип според очекувана епидемиска крива 2010-2025, сезона 2024/2025 и сезона 2025/2026

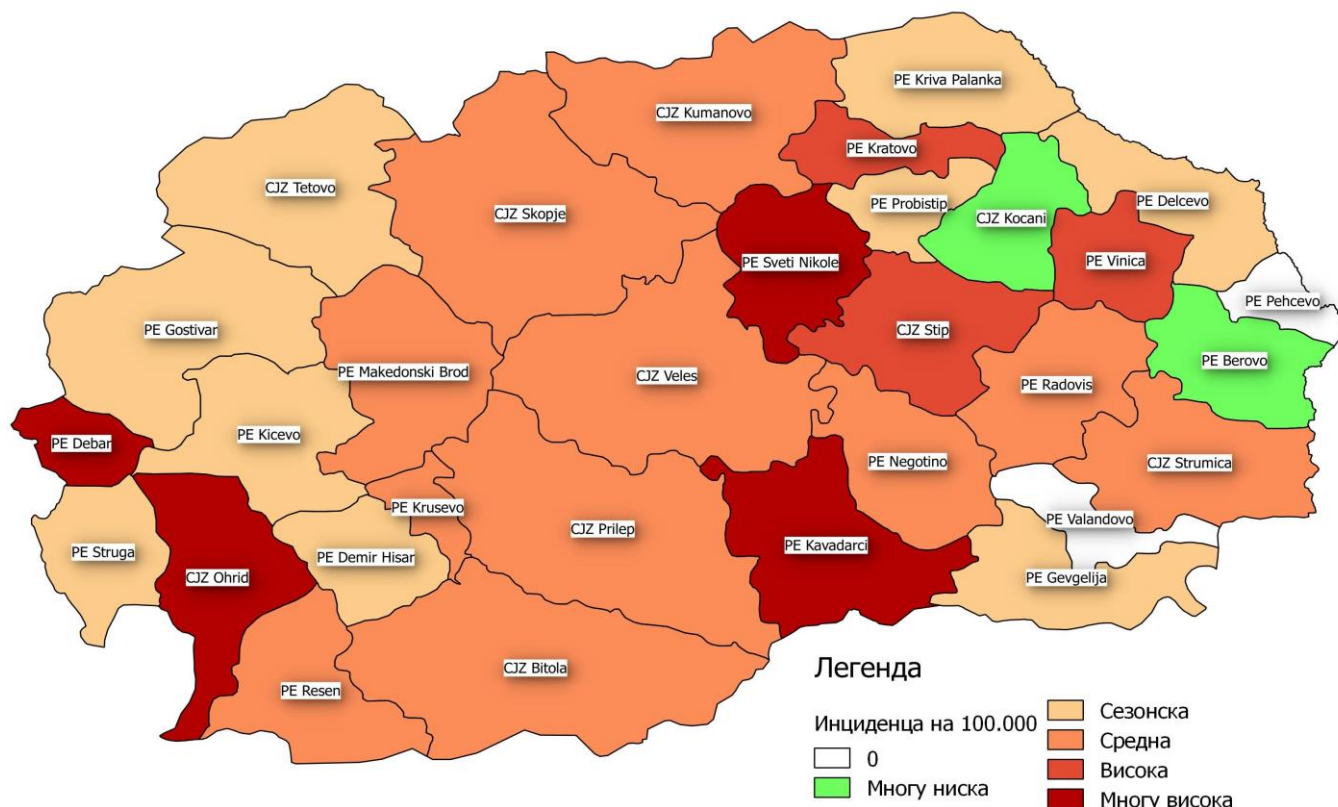

Во однос на возрасната дистрибуција, 1.274 лица се на возраст од 15-64 години, 279 - деца на возраст од 0-4 години, 266 се лица на возраст над 65 години и 243 се деца на возраст од 5-14 години. Највисока инциденца ($289,1/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години.

Заболените лица се пријавени од 29 ЦЈЗ/ПЕ: Скопје – 556, Тетово – 146, Охрид – 142, Битола – 139, Куманово – 137, Прилеп – 115, Штип – 110, Кавадарци – 102, Велес – 96, Струмица – 85, Дебар – 75, Свети Николе – 59, Гостивар – 52, Радовиш – 33, Неготино – 30, а во Гевгелија, Винаца, Струга, Ресен, Кичево, Крушево, Кратово, Македонски Брод, Пробиштип, Делчево, Крива Паланка, Кочани, Демир Хисар и Берово, бројот на заболени е помал од 30.

Во четири ЦЈЗ/ПЕ (Дебар, Охрид, Свети Николе и Кавадарци) се бележи многу висока активност, во три (Кратово, Штип и Винаца) – висока активност, средна активност се регистрира во еднаесет ЦЈЗ/ПЕ, во девет се бележи сезонска активност, додека во две единици се бележи многу ниска активност на вирусот на грип. (Картограм 1)

Картограм 1. Ниво на активност на грип според инциденца на 100.000 жители, трета недела 2026

Во текот на третата недела од 2026 година, пријавени се два смртни случаи асоцирани со грип. Се работи за едно женско лице на возраст од 75 години од Скопје и едно машко лице на возраст од 69 години од Кавадарци, и двете лица биле хоспитализирани на УК за инфективни болести и фебрилни состојби во Скопје. Кај починатите лица е утврдено присуство на коморбидитети и не биле вакцинирани со вакцина против сезонски грип. Кај двете починати лица, лабораториски е потврдена Influenza A.

ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР

Во текот на третата извештајна недела од 2026 година, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, пристигна 81 материјал од рутинскиот и САПИ надзорот за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 19 позитивни случаи на грип: 9 Influenza A(H3), 8 Influenza A(H1)pdm09 и 2 случаи на Influenza A несубтипизиран.

Дополнително, детектирани се 5 случаи на RSV (еден случај на RSV тип A, 3 случаи на RSV тип B и еден случај на RSV несубтипизиран). Во текот на минатата недела не е детектирано позитивно лице на SARS-CoV-2.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци

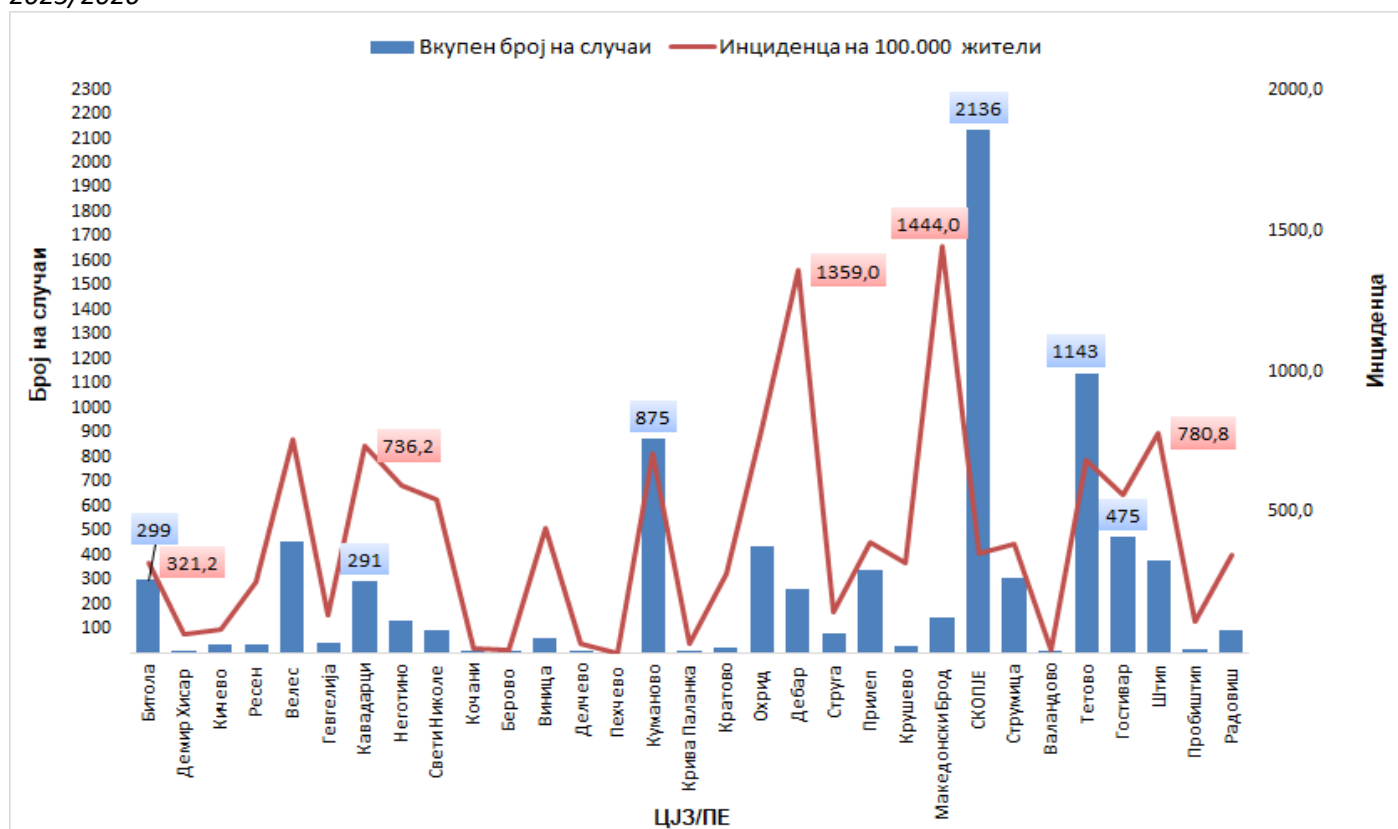
Во сезоната 2025/2026, вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **8.209** ($I=446,9/100.000$).

Во споредба со истиот период од минатата сезона ($n=3.820$), бројот на пријавени случаи е зголемен за 2,1 пати, а во однос на моделот од последните 15 сезони ($n=7.057$) се регистрира зголемување од 16,3%.

Кумулативно, заболените се пријавени од триесет ЦЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица ($n=2.136$) се регистрира на територијата на Скопје, додека највисока кумулативна инциденца ($I=1.444,0/100.000$) е регистрирана на територијата на Македонски Брод ($n=146$). (Табела 1 во Прилог)

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 4.812 случаи (58,6%), а највисока инциденца ($943,8/100.000$) се регистрира во возрасната група од 0-4 години и 5-14 години ($693,6/100.000$). (Графикон 2, Табела 1 во Прилог)

Графикон 2. Дистрибуција на случаите сезонски грип по ЦЗ/ПЕ и инциденца на 100.000 жители, сезона 2025/2026

Дистрибуција на случаите од сезонски грип/заболувања слични на грип по месеци (Табела 1 во Прилог):

- октомври – 338 случаи или 4,1%
- ноември – 438 случаи или 5,3%
- декември – 1.324 случаи или 16,1%
- јануари - 6.109 случаи или 74,5%

Во текот на сезоната на грип, регистрирани се три починати лица асоцирани со грип.

ВИРУСОЛОШКИ НАДЗОР - Кумулативни податоци

Од почетокот на сезоната 2025/2026, заклучно со 3-та недела/2026, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ пристигнати се 596 материјали од рутинскиот и сентинел САРИ надзорот. Сите пристигнати материјали се тестирани за присуство на инфлуенца вирус, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Детектирани се 84 позитивни случаи на грип:

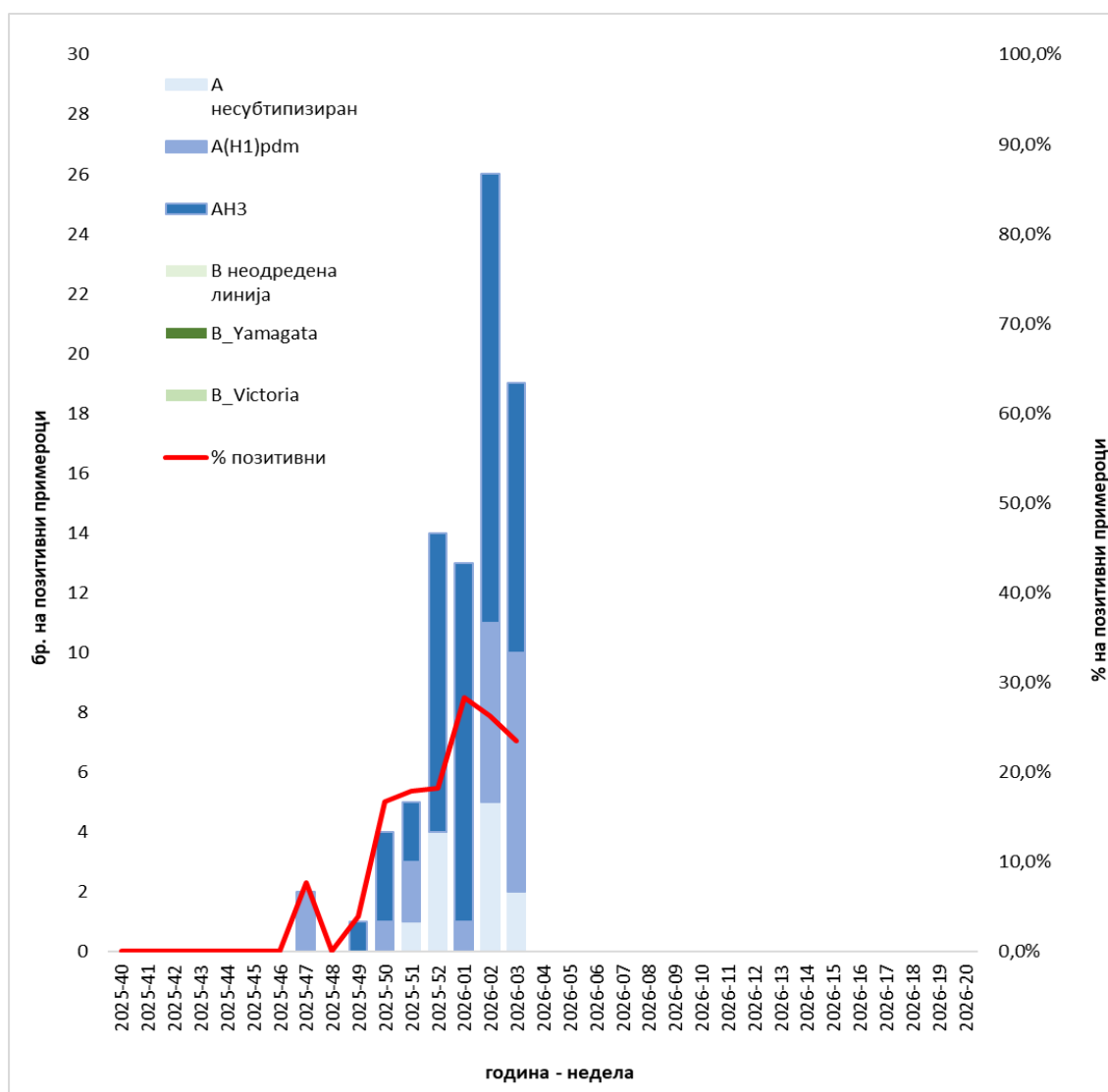
- **Influenza A – 84**
 - Influenza A(H1)pdm09 – 20 (23,8%)
 - Influenza A(H3) – 52 (61,9%)
 - Influenza A – несубтипизиран – 12 (14,3%)
- **Influenza B – 0**

Регистрирани се 6 позитивни случаи на SARS-CoV-2.

Регистрирани се 26 позитивни случаи на респираторен синцицијален вирус (RSV несуптипизиран – 2, RSV-A - 6 и RSV-B – 18).

Дополнително, детектирани се 5 други респираторни вируси кај тетираните примероци.

Графикон 2. Неделна дистрибуција на број и процент на позитивни примероци на грип, рутински и сентинел надзор, Р.С. Македонија, 2025/2026

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Во текот на третата недела од 2026 година се забележува благо намалување на бројот на заболени и инциденцата на заболувања слични на грип на неделно ниво. Пријавената инциденца е над неделната граница за средна активност. Резултатите добиени од вирусолошкиот надзор над инфлуенца покажуваат дека има регионална географска активност на вирусот на грип. Процентот на позитивност е над границата од 10% шест недели со ред.

Согласно овие податоци, во Македонија има висок интензитет на вирусот на грип.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: <https://sezonskigrip.mk/>

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напатоци (чаеви и супи), овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехранбени продукти, може да се користат и мултивитамински напатоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома и не одете на работа, во училиште или на места каде има многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.
- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години или имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување. Институтот за јавно здравје препорачува вакцинација на целото население, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО): Постарите лица (над 65 години), Деца на возраст од 6-59 месеци, Лица постари од 6 месеци со хронични болести, Бремени жени и Здравствени работници.

❖ За сезоната 2025/2026, Министерството за здравство обезбеди бесплатна четиривалентна вакцина во вкупна количина од 80.000 дози, наменета за приоритетните групи население.

Вакцинацијата започна на 16.10.2025 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници во Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје.

Според податоците од Управата за електронско здравство, од почетокот на вакцинацијата, а заклучно со затворањето на овој извештај, вакцинирани се вкупно 77.245 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.

❖ Дополнителни 2.400 дози комерцијални вакцини се набавени од страна на Центрите за јавно здравје, како вакцини за останатото население кое не спаѓа во горенаведените групи. Истите можат да се добијат за одреден финансиски надомест, а вакцинацијата се спроведува во Центрите за јавно здравје со нивните Подрачни единици.

Според податоците од Управата за електронско здравство, со комерцијални вакцини се вакцинирани вкупно 1.833 лица.

Заклучно со третата недела, во Македонија, вакцинирани се вкупно 79.078 лица со бесплатна или комерцијална вакцина.

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: <https://erviss.org/>

Согласно извештајот на ERVISS објавен за втората недела 2026 година за активноста на вирусот на грип низ Европскиот регион на СЗО:

- Стапките на заболувања слични на грип и/или акутна респираторна инфекција се зголемени над основните нивоа во 26 од 33 земји од Европскиот регион на СЗО.
- Активноста на грип на регионално ниво достигнува пик скоро во сите земји и останува висока и широко распространета во услови на помало тестирање во последните три недели.
- Лицата на возраст од 65 години или постари продолжуваат да сочинуваат најголем дел од хоспитализациите поради грип.
- Influenza A(H3) останува доминантен циркулирачки вирус, но циркулира и A(H1).
- Регионалните индикатори за активноста на SARS-CoV-2 се намалени на основните нивоа.
- Процентот на позитивност на RSV е зголемен кај пациенти во примарна здравствена заштита, но е стабилен во сентинел болниците. Децата на возраст под 5 години продолжуваат да сочинуваат најголем дел од случаите.

**Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје**